

Volkstuinvereniging Hardinxveld- Giessendam

NIEUWSBRIEF 2023 – Nr. 2 – juli

In deze nieuwsbrief:

- Van de voorzitter
- Rabo Clubsupport
- Groenbemesters
- Verslag excursie
- Tomatenverzorging in 8 stappen
- Portret van en tuinder
- Boekbespreking
- Aardappelschotel
- Enz., enz.....

Bestuur:

Voorzitter: N. Klomp (tel. 06-48473183)

Secretaris: E. van der Meijden

Penningmeester: H. Nederlof

Lid: A. Hesseling

Lid: C. Adriaanse

E-mail: vtv-hg@outlook.com

Redactie Nieuwsbrief

Cees Adriaanse

Marlon van den Bos

Hannie van Haarlem

Jan Vink - jjv@solcon.nl

Website: www.vtv-hg.nl

VAN DE REDACTIE

Te nat, te koud, te droog, te warm ..... als moestuinders maak je dat allemaal mee op je tuin. We moeten er op uit om onze moestuin te verzorgen; we houden de kalender voortdurend in de gaten. Maar dan dat weer! “Peter kun je nog niet frezen?”, maar het is nog te nat. Toch maar vroeg begonnen en daarna kiemt het onvoldoende en groeien de planten slecht. En die droge periode! Wat hebben we vaak water moeten geven! Velen hebben een pompje gekocht omdat ze het gesjouw met de gieters helemaal zat waren. Des te wonderlijker dat we dit schrijven op een dag dat het flink regent en stormt. (5 juli). Niets veranderlijker dan het weer, maar toch altijd weer een tuin met heel veel lekkere groenten en fruit. Het is zoiets als een avontuur; het wordt niets met de worteltjes ..... maar de hoeveelheid bessen was overweldigend.

De redactie neemt afscheid van Marlon van den Bos. De familie Van den Bos gaat wonen op een boerderij in Goudriaan en dan heb je voldoende ruimte voor een moestuin aan huis. Ze stopt aan het eind van het seizoen met tuinieren op De Moeshof. We bedanken Marlon voor haar leuke bijdragen aan de nieuwsbrief en de spiegel van het alternatief die ze ons soms voorhield en wensen haar veel succes in Goudriaan!

VAN DE VOORZITTER

Beste leden,

Het is een apart jaar met een nat voorseizoen en daar achteraan een erg droge periode. De Coloradokever dacht er ook zo over; eerst was er geen kever te bekennen, zodat diverse mensen dachten: we krijgen geen kevers. Maar toen ze kwamen zaten de aardappelplanten in enkele dagen er vol mee. De eerste aardappels worden momenteel geroid met minder opbrengst vanwege kleinere aardappels in de harde droge grond.

Woensdag 5 juli de eerste zomerstorm, een echte die veel schade in het land bracht. Gelukkig werd ons complex gespaard.

Verder is nu het vrij rustig op De Moeshof. De meeste mensen gaan momenteel op vakantie. Op het moment dat ik mijn stuk zit te tikken valt er in de Achterhoek hagel met 2 cm grote hagelstenen. Als u op vakantie gaat kunt u, als u dit wilt, dit melden bij uw burens en vragen of ze uw tuin in de gaten willen houden .

Een huurder vertelde me dat er in zijn mais een stengel afgesneden was. Dit kan natuurlijk niet zomaar, als u ergens overlast van heeft, vraag dan de mensen van die tuin om er iets aan te doen of leg uw probleem bij het bestuur neer.

In het tuinreglement onder artikel 4, lid 20 en 21, staat dat bestrijdingsmiddelen niet op de tuin, de paden of in de graskanten gebruikt mogen worden. We hebben vastgesteld dat dit toch gebeurt en willen dit beslist niet. **Gebruikt u dit dan ook niet !!**

Nog een laatste mededeling wat betreft het spitten en frezen van uw tuin door Peter van de Heuvel. Voor dat verzoek kon u altijd bij zijn moeder terecht op de Sluisweg. Maar mevrouw van de Heuvel is verhuisd en heeft een nieuw telefoonnummer dat is 0184-645720. U kunt dit nummer ook vinden op het publicatie bord van de Stek.

Ik wens iedereen die op vakantie gaan een prettige en goede vakantie toe.
Nico Klomp

Calamiteitenlijst.

Deze lijst alleen voor calamiteiten, dus noodgevallen gebruiken.

Nico Klomp [voorzitter].	06-48473183
Erik van de Meijden [secretaris].	06-25143217
Henk Nederlof [penningmeester].	0184-616700
Cees Adriaanse [bestuurslid.]	06-22421398
Alex Hesseling [bestuurslid].	06-57999718

RABO CLUBSUPPORT

Van 4 t/m 26 september kunnen we weer stemmen voor de Rabo Clubsupport. Al vele malen hebt u daaraan meegewerkt en dat heeft onze vereniging veel voordeel opgeleverd. Deze keer hebben we een extra tip die de mogelijkheden om uw stem uit te brengen vergroot.

Wanneer u een partner heeft, beschikt u wellicht over een zogenaamde en/of rekening bij de Rabobank en dat betekent dat beide partners lid kunnen zijn van de bank. Wanneer dat nog niet zo is, kunt u zich beiden als lid aanmelden.

Wanneer u daarna afzonderlijk uw stemmen wilt uitbrengen, blijkt dat niet te lukken, want de bank herkent op dat moment maar één mailadres en per mailadres krijgt u één nodiging om te stemmen.

En daarvoor hebben we een tip! Zie dit bericht van de bank:

Ieder lid mag stemmen, dus als man en vrouw allebei lid zijn, krijgen ze allebei een stemcode toegestuurd via e-mail. Als ze hetzelfde e-mailadres hebben, gaat dat bij het versturen fout, het mailsysteem stuurt maar 1 mail naar een e-mailadres. Ze mogen dan met mij contact opnemen voor een code. Je mag mijn mobiele nummer doorgeven.

Het mobiele nummer kunt u **aanvragen** bij Jan Vink : jiv@solcon.nl of 06 21801805

GROENBEMESTERS ZAAIEN IN JE TUIN: WAAROM EN HOE DOE JE DAT?

Wanneer je je oogst binnen hebt, houd je een kaal stuk grond over. Groenbemesters zaaien zorgt ervoor dat die grond er in de winter niet kaal bij ligt – en dat heeft meerdere voordelen.

Wat is groenbemesting? Een groenbemester is geen mest die van dieren afkomstig is, maar van planten. Groenbemesting betekent dat je een gewas zaait in je moestuin met maar één doel: het moet groeien. Sommige soorten sterven in de winter af, andere moet je in het voorjaar onderspitten. Maar ze verbeteren allemaal

de grond, zodat je groenten in de lente goed van start gaan.

Voordelen groenbemesters zaaien

- Bepaalde soorten groenbemesters binden stikstof uit de lucht en geven dit terug aan de bodem. Prettig als er daarvoor een groentegewas heeft gestaan dat veel stikstof uit de grond heeft gehaald (zoals veel blad- en koolgewassen).
- Op kale grond spoelen voedingsstoffen weg wanneer het regent. Met bodembedekkers houdt de grond die stoffen beter vast.
- Groenbemesters onderdrukken onkruid en daardoor heb je er in het voorjaar minder last van.

- Heb je zware kleigrond, dan helpen de wortels van de groenbemesters om de grote kluiten lossers te houden. De grond is daardoor makkelijker te bewerken

Nadelen groenbemesting

- Slakken kunnen zich verbergen tussen de planten en zich er voortplanten.
- Na het omspitten van de groenbemesters moet je ongeveer een maand wachten voor je er weer groenten kunt zaaien. Anders loop je het risico dat je groentezaden niet ontkiemen.

Groenbemesters zaaien: Verbeter de grond in je moestuin door het zaaien van groenbemesters. Zo pak je het aan:

Stap 1: Groenbemester mengsel Hoe groot is het gebied dat je wilt inzaaien? Meet het op en bekijk dan op de doos met zaden hoeveel je nodig hebt. Zaai je verschillende variëteiten door elkaar, meng de zaden dan eerst goed voor het beste resultaat.

Stap 2: Groenbemesters zaaien Bereid de grond voor door het goed los te harken en onkruidvrij te maken. Strooi dan de zaden breedwerpig over de grond.

Stap 3: Zaden door grond mengen Hark de zaden lichtjes door het oppervlak van de grond. Bescherm de zaden voorlopig ook nog tegen vogels, want die eten de zaden ook graag. Laat de planten natuurlijk afsterven in de winter of spit ze in de lente onder.

Groenbemesters soorten

Dit zijn enkele van de beste groenbemesters: gele mosterd (*Sinapis alba*, zie foto)

- winterkoolzaad (*Brassica napus*)
- rode klaver (*Trifolium pratense*)
- witte klaver (*Trifolium repens*)
- veldbonen (*Vicia faba*)
- luzerne/alfalfa (*Medicago sativa*)
- fenegriek (*Trigonella foenum-graecum*)
- winterrogge (*Secale cereale*)
- Italiaans raaigras (*Lolium multiflorum*),
- boekweit (*Fagopyrum esculentum*)
- phacelia (*Phacelia tanacetifolia*)

TALENTENLAB

Op dinsdag 4 april bezochten alle groepen van OBS De Driemaster, van de locatie Tonneband, de volkstuinen gelegen aan de Parallelweg. Dit in het kader van onze talentontwikkeling. Moestuinexperts Marijn en Bas de Deugd hadden daar een leerzame workshop voorbereid voor alle kinderen van Ecoschool de Driemaster. Wat gebeurt er zoal in de moestuin? Een inkijk in het proces van voorbereiding tot oogst. Natuurlijk mochten de kinderen zelf ook aan de slag. Iedereen mocht twee potjes met zaadjes naar keuze vullen en kregen deze mee naar huis. Ze zullen ze goed gaan verzorgen en kijken wat er uit gaat groeien! Mooi om te kunnen leren in de eigen omgeving van de school!

EXCURSIE JUNGHEIM OTTOLAND

Op zaterdagmorgen 10 juni gingen 15 leden van onze Volkstuinvereniging op excursie naar het bedrijf van firma Jungheim in Ottoland. Het bedrijf ligt midden tussen de weilanden en is hier gevestigd tijdens de ruilverkaveling. Door een oude stroomrug in de ondergrond kan er goed geteeld worden.

We werden ontvangen met koffie en directeur/eigenaar Jordi de Hoop gaf ons uitleg over het functioneren van het bedrijf. Hij vertelde dat hij al de vierde generatie in de familie was die het bedrijf mocht voortzetten. Hij besprak allerlei fruitrassen en hoe ze worden vermeerderd; wat wij enorm interessant vonden en waarbij enorme aantallen planten werde geproduceerd. Het bedrijf beschikt over heel veel kennis, omdat er medewerkers zijn die er al hun gehele leven werken. In totaal zijn er 25 man aan het werk en op zaterdagen helpt de jeugd uit de omgeving. Alles wat wordt vermeerderd wordt ongeveer binnen een jaar afgezet in Nederland en omliggende landen. Er wordt veel geleverd

aan supermarktketens en bouwmarkten; daar gaan grote pallets en rekken met gesorteerde planten naar toe en het duizelde ons van de enorme aantallen die worden geleverd. Voor het oppotten van die planten worden ook weer grote hoeveelheden special grondmengsels ontwikkeld en aangevoerd uit geheel Europa. De watervoorziening van het bedrijf, dat nog steeds gedaan wordt met polderwater is ook een ingenieus system. Tijdens de inleiding van de directeur stelden onze leden regelmatig vragen, wat leidde tot een levendig gesprek.

Na de inleiding werden we rondgeleid over het bedrijfsterrein. Eerst mochten we nog even aan de potmachine staan en met hoge snelheid moesten we braamstekken in de potten zetten. De rondleiding bracht ons in de verschillende hallen met planten en over het enorme buitenterrein. Het bestuur bedankte directeur De Hoop tenslotte voor de boeiende en leerzame excursie en overhandigde een leuk pakketje. Zie verder de onderstaande foto's.

**Het was een boeiende
excursie; veel gehoord
en gezien!**

PORTRET VAN EEN TUINDER: BERT MUILWIJK

Ik ben Bert Muilwijk en ik tuinier al 30 jaar, waarvan meer dan 20 jaar op De Moeshof. Mijn tuin ligt vooraan bij het linker bruggetje aan de linkerkant.

Sinds kort ben ik in de AOW, dus ik heb meer tijd voor m'n tuin. Het leukste van het tuinieren vind ik het buiten zijn en het oogsten.

Wat ik minder leuk vind is het onkruid wieden en ik hou niet van slecht weer, dus niet van modder.

Wanneer ik een favoriete groente om te telen moet kiezen, dan noem ik krootjes. Dat werkt goed bij mij en je hebt gemakkelijk veel oogst. En het is een veelzijdige groente. Ik teel ook graag frambozen, rabarber, sla, kruiden en bloemen.

Soms kiezen we voor iets bijzonders; Vorig jaar hadden we peterseliewortelen en artisjokken.

Mijn vrouw Jolanda helpt me wel eens op de tuin en we hebben een mee-etende vriendin die soms als een wervelwind over de tuin vliegt. Dan is alles weer even op orde. Jolande maakt van alles van de groente en het fruit: zij weet veel recepten: drogen, salades, soepen, zoetzuur en jams

Op de vraag of Bert weleens iets gekks heeft meegemaakt noemt hij dat hij een keer een kreeft op de tuin heeft gevonden.

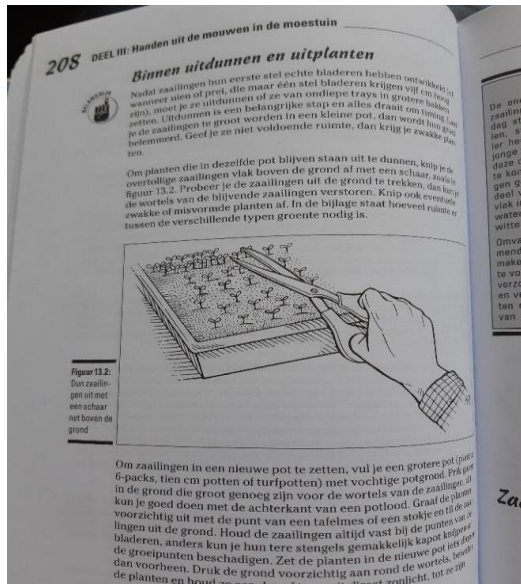
BOEKBESPREKING

“Moestuinen voor DUMMIES”

In dit boek vind je basisinformatie voor het aanleggen van een moestuin en het kweken daarop. Het is een makkelijk hanteerbaar boek. Je kunt hoofdstuk voor hoofdstuk lezen, maar elk hoofdstuk staat op zichzelf. Dat betekent dus dat je ook prima elke keer een ander stuk uit dit boek kunt lezen. Bij elke soort groenten staan toegankelijke tips. Ook tips en trucs worden niet vergeten. Ook wordt het bewerken van de grond, het opkweken vanuit zaad, onderhoud van je tuin en tips tegen plagen allemaal behandeld.

Het eerste deel bevat basisinformatie, deel 2 gaat over basisinformatie over heel veel soorten groenten en fruit. Het laatste deel 3 beschrijft de praktische kant van dit alles. In het beschrijven ontbreekt een vleugje humor niet.

Het boekje is erg toegankelijk en zeker een aanrader om als tuinder in je bezit te hebben. De schrijver is **Charlie Nadozzi**, uitgegeven door BBNC Uitgevers.

Te koop bij: Bruna.nl of Amazon.nl
De prijs bedraagt: € 12,99.

TOMATENVERZORGING IN 8 STAPPEN

Er zijn talloze trucs en tips te vinden voor het telen van tomaten. Maar als de planten eenmaal in de kas staan en de oogst kan beginnen, hoe zorg je dan verder voor deze rode rakkers?

1. VOEDING

“Een lekkere tomaat begint bij de basis”, begint Lars Seekles van zelfoogsttuin 't Plukgeluk in het Groningse Noordwolde zijn verhaal. “Tomaten zijn gulzige planten en om in één seizoen een grote oogst te krijgen, moet je er wel wat tegenover zetten. Ik begin met een goede laag biologische compost in de tunnelkas. Die bevat voldoende stikstof voor de groei van de plant. Tomaten moeten niet te veel stikstof krijgen, dat geeft een verhoogde kans op neusrot. Direct na het planten strooi ik rondom de plant biologische vinassekali. Kali zorgt voor sterke, weerbare planten, maar helpt ook bij de vorming, smaak en houdbaarheid van de vruchten. Direct na de kaligift geef ik water. De planten houden het hele seizoen behoefte aan kali, daarom geef ik in totaal drie keer in het seizoen vinassekali rondom de plant, steeds met een maand ertussen.”

2: OPBINDEN

“Tomatenplanten schieten enorm de lucht in. Ze kunnen meters hoog worden en hebben ondersteuning nodig. Zelf bind ik ze op met jutetouw. Ik maak een lusje onderaan de steel en wikkel het touw om de plant. Het touw bind ik vervolgens vast aan het plafond. Elke keer als de plant een stukje is gegroeid, draai ik de top voorzichtig rond het touw. Ik vind jute een mooi materiaal in de kas: het oogt natuurlijker dan stokjes waar je de plant met clipjes aan vastzet, of speciale gedraaide tomatensteunen, al werken die natuurlijk ook prima. Touw zou de plant iets kunnen beschadigen, maar zolang je netjes in de plantoksel ondersteunt, gaat het hier prima.”

3. DIEVEN

“Je moet met tomatenplanten goed de tijd nemen voor de verzorging, anders gaat het fout. Dieven is er een belangrijk onderdeel van. Een dief is een uitschieter in de oksel van de plant. Hij groeit tussen de stengel en een zijscheut. Je verwijdert zo'n dief het liefst als hij nog zo klein mogelijk is. Hoewel deze dieven ook vruchten kunnen geven, wordt de plant er te bossig van. Er gaat te veel voeding naar de stengels en het blad en de plant houdt minder energie over voor de vruchten. De plant heeft niet voldoende energie om alle vruchten goed te laten rijpen en ze blijven ook kleiner. Ook is er minder ventilatie bij zo'n bossige plant en dat maakt hem gevoeliger voor neusrot en andere ziektes. Door te dieven komt er bovendien meer zonlicht bij de vruchten. Die worden zo beter rijp.”

3. TOPPEN

“Zonder begeleiding blijft een tomatenplant het hele seizoen doorgroeien. Zodra de planten hier het dak van de kas bereiken, top ik ze. Dat betekent dat ik de top uit de plant knip; daarmee stopt de verticale groei. Je zorgt er daarmee weer voor dat de plant niet te veel energie steekt in het aanmaken van blad en stengels, maar het is ook praktisch: je moet bij de hele plant kunnen om te verzorgen en te plukken en dan is een lengte van ongeveer anderhalve meter ideaal. Ik laat per plant zo'n vijf à zes trossen staan, de rest knip ik weg. Dat aantal geeft mooie volle tomaten die allemaal goed op smaak komen. In de biologische teelt is dat aantal ideaal. Een hogere plant kan in theorie misschien meer trossen leveren, maar die extra vruchten komen niet meer goed op smaak. De uitzondering zijn cherrytomaten: die kunnen prima meer trossen per plant dragen, dus daar houd ik geen maximum aan.”

5. VENTILEREN

“Tomatenplanten zijn erg ziektegevoelig. Tomaten en vocht gaan niet samen. Daarom teel ik mijn tomaten altijd in een kas. In een goede droge zomer lukt het misschien ook buiten, maar ik vind het risico te groot. De belangrijkste ziekte waar planten buiten last van krijgen is Phytophthora. Het is een waterschimmel, die zich vooral snel ontwikkelt in warme, vochtige omstandigheden. Zit er eenmaal Phytophthora in de plant, dan is het met de oogst gedaan. De planten moeten daarom zoveel mogelijk droog blijven. Regelmatig de kas goed luchten is dan ook heel belangrijk.”

6. WATER GEVEN

“Ook met water geven hou je de plant zoveel mogelijk droog. Je sproeit nooit de hele plant, maar geeft water bij de wortels. Het liefst geef ik ze water dat niet te koud is; daarom vul ik na het water geven mijn gieters, die vervolgens tot de volgende dag kunnen opwarmen. Tomaten zijn dorstig en het is belangrijk om ze heel regelmatig water te geven. Van veel variatie in de toevoer van water kan

de plant ook ziek worden en bijvoorbeeld neusrrot ontwikkelen. Het liefst is de grond nog licht vochtig van de vorige dag als je opnieuw water geeft. Ik geef dus elke dag een beetje, bij warm weer ongeveer een liter per plant. Een plant die te weinig water heeft, krijgt oprullend blad. Geef dan zo snel mogelijk water. Als het blad van de plant slap gaat hangen ben je eigenlijk al te laat. Waarschijnlijk blijft je oogst dat jaar achter en zul je kleinere vruchten krijgen.”

7. BLAD VERWIJDEREN

“Mooi is het niet, maar tijdens het groeiseizoen knip ik een flink deel van de stengels en het blad van het onderste deel van de plant weg. Dat begint bij de vergeelde bladeren onderaan de stengel. Zodra er vijf à

zes trossen hangen in juli of begin augustus, maak ik de onderste helft van de planten bijna kaal. De bovenste helft houdt wel blad: het blad zet zonlicht om in suikers. Blad plukken helpt voor de ventilatie, er blijft veel energie over voor de vruchten en er valt meer zon op de vruchten, wat de smaak en de rijping ten goede komt. Mijn ervaring is dat hoe meer ik wegnip, hoe beter het is voor de vruchten. Maar ik knip nooit verder dan de laagste tros die nog aan het rijpen is. Ik knip met een scherpe schaar vlak langs de stengel, dat geeft strakke wonden en minder kans op ziektes en infecties. Ik werk altijd met handschoenen aan. Tomaten maken een stofje aan dat in de haartjes op de stengel zit, waarmee ze insecten op afstand houden. Vrij veel mensen zijn daar gevoelig voor, ik ook.”

8. EINDE SEIZOEN

“Eind september is het ongeveer gedaan met de tomatenteelt. De dagen worden te kort en te koud om nog vruchten af te laten rijpen. Het is dan zaak de planten goed in de gaten te houden en te controleren op ziektes. Je wil de kou voor zijn. Zodra je ziet dat een plant verzwakt, haal je hem het best meteen weg. Bij bruin of geel blad kom je direct in actie. Het allerliefst blijf je de ziektes voor, want het is lastig om bijvoorbeeld Phytophthora uit de kas en de grond te kwijt te raken. Als alle tomaten rijp zijn kan een plant sowieso weg, maar ik pluk vaak de laatste tomaten groen en laat ze binnen doorrijpen. Gooi het tomatenloof niet op de composthoop. Ten eerste omdat je geen ziektes wilt verspreiden met de compost, maar tomaat verteert ook slecht en kan daarom beter in de groencontainer.”

“Als het echt gedaan is met de oogst, zul je het daarna moeten doen met je zelf ingemaakte tomaten. Geweekt of verwerkt tot saus kun je er nog lang van genieten. In de winter mis ik onze verse tomaten enorm. Het verschil tussen eigen kweek en tomaten uit de winkel is immens. Een goede tomaat is net een bouillonblokje, zoveel smaak zit eraan. Als het volgende jaar de eerste tomaat weer geoogst kan worden, is het feest.”

RECEPT: EEN LEKKERE AARDAPPELSCHOTEL

Omdat er volop aardappels gerooid worden hier een leuk en simpel recept van een lekkere aardappelschotel.

Recept voor 2 personen

Tijd: 20 min. + 20 min. in de oven

Benodigheden:

- 5 grote aardappels (circa 500 gram)
- 2 tl tijm
- snufje zout en peper
- 2 el roomkaas met kruiden
- 75 ml melk
- geraspte kaas

Bereidingswijze:

Verwarm de oven voor op 200 graden. Schil de aardappels. Zet een pan met water op en kook de aardappels circa 10 minuten totdat ze wat zachter zijn, en net niet gaar. Snijd de aardappels in hele dunne plakken.

Vet een ronde ovenschaal in met een beetje olie. Zet een plakje aardappel tegen de zijkant en ga zo door totdat de hele zijkant van de ovenschaal bedekt is. Zelf zorg ik ervoor dat elk aardappelschijfje met een stukje het andere aardappelschijfje bedekt. Ga zo door totdat de hele ovenschaal bedekt is met aardappelschijfjes.

Verdeel een beetje tijm en een snufje zout en peper over de aardappelschijfjes. Strooi eventueel nog wat geraspte kaas over de aardappelschotel.

Meng in een kom de roomkaas met de melk en giet dit over de ovenschotel. Zet het geheel circa 20-25 minuten in de oven totdat de aardappelschijfjes lekker zacht zijn en de aardappelschotel mooi bruin.

EN BIJZONDERE ONDERSCHIEDING

Onlangs zagen we dat ons tuinlid de heer Jaap Goudzwaard een bijzondere onderscheiding op zijn overall droeg tijdens het tuinieren. Natuurlijk waren we nieuwsgierig en hebben we Jaap er naar gevraagd. Het blijkt dat Jaap de onderscheiding heeft ontvangen in de **Orde van de Zilveren spade**. Dit is een zeer bijzondere onderscheiding die slechts zelden wordt uitgereikt. Om ervoor in aanmerking te komen moet je lang en met veel deskundigheid hebben getuinierd (minstens 80+). Het is een internationale onderscheiding die vaak aan Belgen wordt uitgereikt, omdat ze daar veel oude en deskundige tuinders hebben. Een van de voorwaarden om in de orde

opgenomen te kunnen worden is dat je zelf moet spitten en dat je spa, na al die jaren van gebruik, nog blank is. Daarom is er ook geen gouden onderscheiding, want die kleur past niet bij de glimmende spade.

We feliciteren Jaap van harte met z'n onderscheiding en wensen hem toe dat hij nog een aantal jaren mag genieten van z'n mooie onderscheiding, zijn tuin en het tuinieren.

NATUUR OP DE TUIN

Deze keer een bijzondere vondst op de tuin van onze leden. In april werd midden op de tuin van Joke Uiterlinde een eendennest aangetroffen met 10 eieren. Van Joke mochten ze blijven liggen.

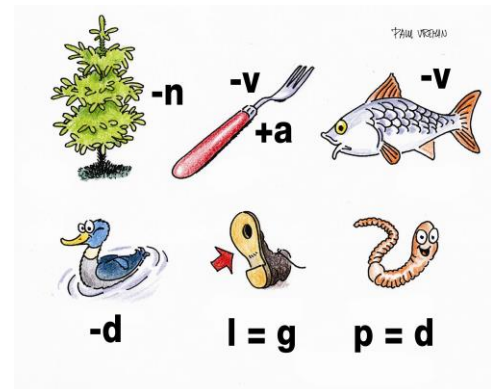

PUZZEL

Johan en Petra van Haarlem hebben de juiste oplossing van de vorige puzzel ingestuurd, waarvoor ze beiden een paar werkhandschoenen hebben ontvangen. Helaas had de familie Den Dunnen er een aantal onjuist. Maar alle inzenders bedankt!

Opnieuw een puzzel met veel interessante vragen! De inzenders van de juiste antwoorden worden door Cees Adriaanse weer verblijd met een passend cadeautje! Opsturen naar c.adriaanse@kpnmail.nl
Veel plezier!

1. Als je groene vingers heb is uw hobby?
2. Door wat wordt de ziekte van Lyme veroorzaakt?
3. Geef de naam van het Japanse drankje dat Lactobacillus casei Shirota bevat?
4. Hoe heet de vrucht van een roos?
5. Hoe heet een stukje geroosterd brood in het Frans?
6. Hoe noemen de kleine spaghetti's in de soep?
7. Hoe noemt de kooktechniek waarbij groenten kortstondig opgekookt worden?
8. Hoe noemt met een banaan in Maleisië?
9. Hoe noemt met een vanille-ijsje met warme chocoladesaus?
10. Hoe wordt de bevruchting bij een bloem nog genoemd?
11. Is een vijg een vrucht of een bloem?
12. Naar welke diersoort verwijst de naam van de Canarische Eilanden?
13. Tot welke soort behoorde de keizerlijke hond van China?
14. Van welk autonoom Deens eiland staat een ijsbeer in het wapenschild afgebeeld?
15. Van welk dier is de vijg of ficus voor zijn bestuiving afhankelijk?
16. Van welke boom staat er een blad op de Canadese vlag?
17. Van welke dieren was Napoleon bang?
18. Voor welke drank is de Franse Rhonestreek gekend?
19. Waaruit verzamelen bijen honing?
20. Waarvan is de duif het symbool?
21. Waarvan wordt wijn meestal gemaakt?
22. Wat betekent het Griekse Pita?
23. Wat is de gebruikelijkere naam van een Japans dwergboompje?
24. Wat is het belangrijkste ingrediënt in hollandaise saus?
25. Wat is het Hongaarse woord voor peper?
26. Wat is het hoofdbestanddeel van het nationale gerecht sauerkraut?
27. Wat is het nationale dier van Canada?
28. Wat is obesitas?
29. Wat krijg je op je bord als je in een restaurant Veloute de poisson bestelt?
30. Wat was in de mode tijdens de prehistorie?
31. Wat wek je op met aperitief?
32. Wat wordt door de Fransen een Barbe a papa genoemd?
33. Wat zijn liefdesappels?
34. Wat zijn Panzarotte?
35. Welk dier gebruikt men om truffels te zoeken?
36. Welk dier wordt ook wel "de koe van de arme man" genoemd?

37. Welk diertje veroorzaakt gaatjes in wollen kleding?
38. Welk fruit waren de gouden appels uit de Griekse mythologie?
39. Welk gevleugeld dier beschikt over een radar?
40. Welk organisatie die bedreigde diersoorten helpt heeft een panda als logo?
41. Welk soort dier is een zilverrug?
42. Welke drank is de beste dorstlesser?
43. Welke drank lest je dorst het best?
44. Welke herfstvruchten poft men op een vuurtje?
45. Welke kleuren kan een suikerspin hebben?
46. Welke paddestoelen groeien onder de grond en worden gezocht door varkens?
47. Welke plant wordt als geluksbrenger beschouwd?
48. Welke vitamines zitten er in margarine?
49. Welke vogel staat erom bekend dat hij zijn nest op schoorstenen maakt?
50. Wie maken de honing?

**MET VRIENDELIJKE GROET,
het bestuur van VTV-HG.**

